

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

FRANCISCI|| XAVERII EPISTOLA-||RVM LIBRI|| QVATVOR||

Francisco <de Javier>

Mogvntiæ, 1600

VD16 J 197

Eidem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43721

felicitate coniun. at. xij. Kal. Octobris. Annū
à Christo nato MDXLII. Goa.

Tuus in Christo filius

Franciscus Xaverius.

Eidem Romam. Epist. III.

Gratia & caritas Dom. N. Iesu Christi, &c.

PRÆTOR Indiæ, cui nos omnes, qui hic
sumus, quique Romæ versamur, tum
propter summum eius studium cultus diui-
ni, tum propter egregiam erga nostrum or-
dinem voluntatem debemus plurimum, ro-
gavit me, vt de quibusdam horum locorum
spiritualibus necessitatibus facerem te per
litteras certiozem. Itaq; cum & ipse tanto pe-
re ad pias res sit propensus, & eius postulata
pietati virtutiq; congruant, facile adductus
sum, vt hæc abs te eius nomine postularem.
Primum igitur quoniam Indi S. Thomam
Apostolum, Indiæ patronum sanctissime
colunt; ad huius venerationis, & cultus am-
plificationem, vellet in diem Apostolo sa-
crum, & septem insequentes plenam indul-
gentiam à Pontifice Maximo impertiri iis
duntaxat, qui per eos dies rite confessi ad
sacrâ Eucharistię accesserint mensam. Hanc
ille conditionem idcirco videlicet requirit,
vt populus ad sacram confessionem com-
munionemque inducatur, diesque festus
pie sancteque, vt par est, celebretur: præser-
tim

rim vero cū Quadragesimæ tempore (quod his locis in ætatem incidi) omnes hic sint in armis. Quippe Indi terra, Lusitani mari dominantur. Quo fit, toto vt sacro illo tempore in re militari, ac nauigatione consumpto, milites ac mercatores vulgo sint cōfessionis & Eucharistiæ prorsus expertes. Quocirca Prætor, vt homines ad sacramenta pelliciantur, hanc à Pontifice Indulgentiæ illecebram postulat, quæ sane erit quasi altera Quadragesima. Petit deinde, vt huius vrbs Nosocomiis hoc à Pontifice impetres beneficij, vt ægroti, eorumque administri, quoties confessi Christi corpus accipient, omnium peccatorum suorum Indulgentiam cōsequantur. morientes autem culpa, pariter absoluantur, & pœna. Id vero eam ob causam experit, vt ægri sacramentis vtantur frequentius, valentes autem libentius inseruiant agris, atque in piis operibus se exerceant; omnes denique DEVM caste pieque venerantes exemplo sint Ethnicis inter quos versantur, & vivunt. Iam Prætor vt eximia pietate DEI parentem colit, summa religione eius dies festos agit. Is multo maximam anni partē magna cum cohorte versatur Goæ. Hæc vrbs sita est in insula eiusdem nominis, quæ patet millia passuum ferme decem. In insula autem sunt aliquot B. Mariæ templa sane religiosa & opulenta, ædificiorum spe-

Quadragesima in ætate incidit in India.

cie, vestibus Sacerdotum, sacra supellectili, ministrorum frequentia, cultuque visenda; quæ cæteris instructa, & ornata rebus spiritalia tantum ornamenta desiderant. Itaque Prætor, quoniam maximo apparatu ædes illæ suo quæque tempore festos B. Virgini agitant dies, ad augendam eorum celebritatem, veramque B. Mariæ religionem postulat, ut sacris ei diebus, quicumque post sacram confessionem communionemque rite factam, illa templa pie ac religiose adierint, delictorum omnium referant indulgentiam. Nimirum eiusmodi beneficiis præter cæteras Christianorum regiones eget India, ubi in maxima Christianorum multitudine (complures .n. Lusitani, plurimi Neophyti sunt, multi etiam quotidie Christiani fiunt) mira est sacerdotum paucitas. Itaque per Quadragesimæ tempus confessiones omnium audiri nullo modo possunt. Prætor autem id agens, ut nemo hic confessionis & communionis expers viuat, hæc quæ dixi, postulata per te edit Pontifici Maximo, ut omnes sacramentorum participes esse cupiant; verisque thesauris nobis à CHRISTO Domino ad sempiternam beatitudinem comparandam relictis utantur.

Est in hac vrbe, ut in plerisque aliis Christianorum locis, honestorum hominum Sodalitas, quæ hoc suscepit, ut indigenas Christianos

stianos tum veteres, tum nouos rei familiaris inopia laborantes subleuet. Misericordiae sodalitas appellatur, totaque è Lusitanis hominibus constat. Incredibile dictu est, quàm studiose ac sedulo in miserorum egestate subleuanda hi boni viri operam nauent DEO. Et horum igitur benignitatem magis accendendam postulat Prætor à Pontifice, vt sodalibus confitentibus & communicantibus quotannis cumulatam peccatorum indulgentiam; morientibus verò culpæ simul ac pœnæ absolutionem largiatur. Et quoniam plerique eorum vxores habent, eadem viris cum coniugibus beneficia vellet esse communia.

Lusitani non maris solum Indici potiuntur, sed etiam in ora maritima complura oppida præsiidiis tenent, vbi cum coniugibus ac liberis habitant. Hæc loca interuallis sunt disiuncta maximis. Velut Goa distat à Moluco, vbi arx est Regis Lusitani, Leucas circiter mille; à Malaca, quæ vrbs Christianis est sane frequens, Leucas D. ab Armuzia vrbe præclara & ab Lusitanis valde celebrata Leucas CCCC. ab oppido Dio Leucas CCC. à Mozambico Leucas CM. à Sofala Leucas MCC. Hisce omnib⁹ in oppidis Episcopus Goan⁹ singulos habet vicarios, quòd ea propter maxima locorum interualla, interuiscere ipse non queat. Itaque Prætor

*Lusitanorū
opus in India.*

haud ignarus quam necessarium sit Confirmationis Sacramentum versantibus inter barbaros, & aduersus Ethnicos perpetuo bellantibus, petit à Pontifice, vt ad Christianam fidem in India stabiliendam, Episcopo faciant potestatem Confirmationis suis vicariis cōmittendæ, cum tam disiunctis locis vnus Episcopus satisfacere, vt maxime velit, minime possit.

In hoc terræ tractu adeo natura statutas temporum mutat vices, vt cum in altero Indiæ latere æstas viget, hoc alterum hyeme vrigeatur: contraq; cum illud hybernis laborat frigoribus, hoc æstiuu feruore solis exæstuet. Atque æstate quidem hic incredibilis æstus existit: quippe solis vapor est tantus, vt pisces, simul atq; extincti sunt, putrescāt. Itaque per æstatis tempus, dum hoc mare nauigatur, illud alterum clausum est. quippe quod vsque eo concitatur procellis, vt ei se cōmittere audeat nemo. Quadragesimæ autem tempore, vt supra dixi, milites omnes armati instructa classe exeunt in expeditionem, itemque mercatores commercij causa vltro citroque comitant. Hic enim Lusitani, qui mari potiùs, quàm terra potiantur, mercaturam vulgo faciunt; eaque se, familiasque sustentant suas. Quamobrem cum propter æstus intolerabiles, quos dixi, tum propter continentem Lusitanorum nauigationem,

*Statutas tē-
porum vices
natura mu-
tat in India.*

gationem, Quadragesima iacet, paucis admodum ieiunij legem seruantibus. Mandauit igitur mihi Prætor, vt te de tota re docerem sedulo: & simul per DEVM obtestarer, vt Quadragesimam in menses Iunium, ac Iulium (si quomodo fieri possit) per Pontificem Maximum reiciendam his locis cures. Si quidem eo tempore non solū se frangunt calores; verum etiam propter maris agitationes nauigatio conquiescit. Itaq; ob ipsam anni temperiem, & plerique facile ieiunarent: & omnes Quadragesimę admonitu facile parerent confitendi communicandique legibus. Postulatum est eiusmodi (nisi quid tu secus) vt ad DEI cultum maxime pertinere videatur. Rogat te vehementer Prætor, quicquid in hoc genere effici poterit, ne prætermittatur procuratoris incuria. Horum omnium laborum illud erit præmium, quod te omnium qui hic sunt, tibi voluntates conciliabis: & diuini cultus, meritorumque quæ ex hisce beneficiis consequentur, particeps eris. Vale. Goa. xij. Kal. Octobris. Anni M D. XLII. Olyssipone discedens scripsi ad te de collegio quodam Societatis quod Conimbricæ in publico Gymnasio Rex constituere decreuerat. Mandauit is mihi, vt aliquot è Societate ad eam rē per literas postularem, suamque opem ac studium ad eius collegij ædes, dotemque de-

B 5 ferrem;

ferrem ; laborari enim illis locis idoneorum hominum penuria, qui tanto tot locorum interuallo disiunctos Ethnicos populares suos IESV CHRISTI fide ac præceptis imbuant. Tu velim, quid super hac re actum sit, quàm primum facias me certiozem.

R. P. Ignatio Præposito Generali Societatis Romam. Epist. IV.

Gratia & caritas Christi D. N. &c.

EX vrbe Goa scripsi ad te verbosius de nostra ex Lusitania in Indiam nauigatione; nunc de mea in Comorinum Promontorium expeditione (quoniam ita vis Pater optime ac suauissime) paucis accipe. Profectus sum cum aliquot eius loci indigenis Goani Seminarij alumnis, qui ab ineunte ætate Ecclesiasticis ceremoniis instituti sacris iam ordinibus initiati sunt. Obiimus Neophytorum vicos, qui paucis ab hinc annis Christiana sacra susceperant. Hæc terra nequaquam à Lusitanis incolitur, vtpote quæ summe & sterilis est, & pauper; Christiani autem indigenæ destituti à sacerdotibus, nihil aliud norunt, nisi se esse Christianos. Nemo est, qui eis rem diuinam faciat; nemo qui Symbolum, Pater, & Aue, diuinæque legis præcepta tradat. Ex quo igitur huc veni, haud quaquam cessauit. Vicos sedulo circumibam.